

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

In deze Prinsjesdagspecial staan de belangrijkste voorstellen uit het Belastingplan 2017 en aanvullende wetsvoorstellen voor u op rij. De special is verdeeld in de volgende onderwerpen:

- maatregelen ondernemingen;
- maatregelen werkgever;
- maatregelen eigen woning;
- maatregelen vermogende particulieren;
- maatregelen internationale situaties;
- maatregelen btw en accijnzen;
- fiscale pensioenmaatregelen;
- overige maatregelen;
- eerder aangekondigde maatregelen.

Uitgelicht:

- Afschaffing pensioen in eigen beheer

De voorgestelde maatregelen zullen per 1 januari 2017 in werking treden, tenzij anders vermeld.

MAATREGELEN ONDERNEMINGEN

Nieuwe tarieven inkomstenbelasting

Voor belastingplichtigen die zijn geboren op 1 januari 1946 of later gelden hoogstwaarschijnlijk de volgende tarieven in box 1 van de inkomstenbelasting:

Tarief inkomstenbelasting / premies volksverzekeringen 2017

Tarief inkomstenbelasting 2017			
	Bel.ink.m eer dan (€)	maar niet meer dan (€)	Tarief 2017 (%)
1 ^e schijf	-	19.982	8,90
2 ^e schijf	19.982	33.791	13,15
3 ^e schijf	33.791	67.072	40,80
4 ^e schijf	67.072	-	52,00

Deze percentages zijn dus exclusief premies volksverzekeringen.

Verlenging eerste schijf Vpb 2018

Het kabinet wil op 1 januari 2018 de eerste schijf van de vennootschapsbelasting (tarief 20%; het normale tarief is 25%) verlengen van € 200.000 naar € 250.000. In 2020 wordt de eerste schijf verder verlengd naar € 300.000 en in 2021 naar € 350.000.

Nexusbenadering in innovatiebox

De voorwaarden voor het toepassen van de innovatiebox worden verscherpt door de invoering van de zogeheten nexusbenadering. De nexusbenadering houdt grofweg gezegd in dat een deel van de voordelen uit immateriële activa niet in aanmerking komt voor

de innovatiebox, als de bv speur- en ontwikkelingswerk uitbesteedt binnen de groep. De zogeheten kwalificerende voordelen, waarop men de innovatiebox mag toepassen, worden in beginsel berekend door de kwalificerende uitgaven van dat jaar te vermenigvuldigen met 1,3 en vervolgens te delen door de totale uitgaven voor een kwalificerend immaterieel activum. Uitgaven voor uitbestedingen aan verbonden lichamen zijn geen kwalificerende uitgaven. De kwalificerende uitgaven worden hoogstens op het bedrag van de totale uitgaven gesteld. Deze aanscherping zal gelden voor boekjaren die op of na 1 januari 2017 beginnen.

Overnamerenteaftrek beperkt

De huidige wet kent een aftrekbeperking ten aanzien van de rente over bovenmatige schulden ter financiering van bepaalde overnames van maatschappijen die tot dezelfde fiscale eenheid gaan behoren (voeging). Naarmate dit voegingstijdstip verder weg ligt, wordt een groter deel van de overnameschuld als bovenmatig beschouwd. De renteaftrekbeperking wordt verder aangescherpt om oneigenlijke ont-snappingsmogelijkheden te voorkomen. Zo wil het kabinet voorkomen dat door de overgenomen vennootschap steeds onder een nieuwe overnameholding te hangen de termijn voor de afbouw van de maximale niet-bovenmatige financiering telkens opnieuw begint. Verder stelt het kabinet voor om het eerbiedigende overgangsrecht niet meer van toepassing te laten zijn in de specifieke situatie dat een overnameholding op of na 1 januari 2017 in een nieuwe fiscale eenheid met een andere moeder wordt opgenomen.

Berekening toerekenbare winst

Renten op overnameschulden zijn slechts aftrekbaar tot een bedrag dat gelijk is aan de winst van de fiscale eenheid van het jaar, in beginsel berekend zonder toepassing van de overnamerenteaftrekbeperking, verminderd met het deel van die winst dat toerekenbaar is aan die andere maatschappijen en vermeerderd met de overnamerenten. Daarbij zal door het belastingplan 2017 het deel van de winst van de fiscale eenheid dat toerekenbaar is aan de andere maatschappijen worden verhoogd met het bedrag aan renten en kosten ter zake van overnameschulden dat bij het bepalen van dat deel van de winst in aanmerking is genomen.

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

Verbondenheid voor antiwinstdrainage

Ook de renteaftrekbeperking bij bepaalde zogeheten besmette rechtshandelingen (antiwinstdrainagemaatregel) wordt aangepast. Deze maatregel treedt in werking als een verbonden persoon een besmette rechtshandeling verricht. Nu zijn lichamen onder meer verbonden als het ene lichaam een belang van minstens een derde in de ander heeft. Deze verbondenheid wordt uitgebreid: een lichaam is ook met een ander lichaam verbonden als het een belang heeft in dat andere lichaam en samen met een of meer andere lichamen, die met dat lichaam een samenwerkende groep vormen, voor minimaal een derde gedeelte belang heeft in het andere lichaam.

Beschikking bedrijfsfusie

Door een wetswijziging zal de faciliteit van de bedrijfsfusie ook zijn toe te passen door middel van een door de inspecteur afgegeven beschikking als een bv, die in het kader van een bedrijfsfusie zijn gehele onderneming of een zelfstandig deel van een onderneming overdraagt, de innovatiebox toepast. In de bij die beschikking gestelde voorwaarden voor de fiscale begeleiding van de bedrijfsfusie wordt de samenloop met de innovatiebox zodanig geregeld dat bij overdracht van een activum waarop de innovatiebox is toegepast, de overnemer die toepassing van de innovatiebox ongewijzigd overneemt.

Beschikking afsplitsing

Door een wetswijziging zal de faciliteit van de juridische (af)splitsing eveneens zijn toe te passen met behulp van een door de inspecteur afgegeven beschikking als een bv, die na een splitsing blijft bestaan, de innovatiebox toepast. In deze beschikking kan de inspecteur nadere voorwaarden stellen.

Gebruikelijk loon innovatieve dga

In het Belastingplan 2017 wordt voorgesteld om vanaf 2017 het belastbare loon van directeuren-grotaandeelhouders (dga's) van innovatieve start-ups voor de toepassing van de gebruikelijkloonregeling vast te stellen op het wettelijke minimumloon. Het zal hier gaan om dga's van bedrijven die speur- en ontwikkelingswerk verrichten en voor de toepassing van de S&O-afdrachtvermindering worden aangemerkt als starter.

Quasi-inbestedingsvrijstelling

Op grond van de quasi-inbestedingsvrijstelling worden bij privaatrechtelijke overheidslichamen voordelen vrijgesteld als zij opkomen uit activiteiten die zijn verricht voor bepaalde rechtspersonen.

Het betreft de publiekrechtelijke rechtspersoon tot wie dat privaatrechtelijke overheidslichaam volledig behoort en andere privaatrechtelijke overheidslichamen die volledig in handen zijn van die publiekrechtelijke rechtspersoon. Deze vrijstelling wordt zo aangepast dat zij niet langer van toepassing is op het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen die bij de afnemer worden aangewend ten behoeve van niet-vrijgestelde activiteiten. Hiervan kan ook sprake zijn bij interne diensten.

Nieuwe inhoudingsvrijstelling

Onder voorwaarden zal een inhoudingsvrijstelling gaan gelden voor de dividendbelasting met betrekking tot opbrengsten die worden ontvangen door lichamen die (deels) niet zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting en daarmee vergelijkbare buitenlandse lichamen.

Let op!

Deze nieuwe inhoudingsvrijstelling geldt onder meer niet als een vrijgestelde beleggingsinstelling de opbrengstgerechtigde is.

Meer tijd voor opteren belastingplicht

Stichtingen en verenigingen met beperkt winstgevend ondernemingsactiviteiten zijn in beginsel vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Omdat het soms voor hen voordeliger kan zijn om toch belastingplichtig te zijn, kunnen zij opteren voor belastingplicht. Nu moeten zij daartoe een verzoek indienen binnen zes maanden na het einde van het betreffende jaar. Deze termijn wordt aangepast: men zal het verzoek uiterlijk gelijktijdig met het indienen van de aangifte moeten doen.

MAATREGELEN WERKGEVER

Aanpassing regeling S&O-verklaring

Er worden twee vereenvoudigingen doorgevoerd voor de S&O-regeling. Om te beginnen wordt voor de bepaling van het gemiddelde uurloon voor de S&O-regeling het eindheffingsloon uitgesloten. Dat is nu al de praktijk omdat dat wordt bepaald aan de hand van loongegevens uit de polisadministratie van het UWV, waarin het eindheffingsloon niet is opgenomen. Ten tweede wordt de boete die kan worden opgelegd als niet tijdig mededeling is gedaan van de werkelijk bestede S&O uren, kosten en uitgaven, gemaximeerd op € 2.500, voor die gevallen waarin slechts sprake is van een administratieve fout. Dan geldt ook een lichtere procedure.

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

Alleen bij grove nalatigheid of fraude blijven de huidige boeteregeling en hogere maximumboete gelden.

Afschaffing fictieve dienstbetrekking commissarissen

De afschaffing van de fictieve dienstbetrekking voor commissaris wordt per 1 januari 2017 in de wet opgenomen.

Voor commissarissen die geen ondernemer zijn, blijft het desgewenst mogelijk, om onder de loonbelasting te vallen. Zij kunnen samen met de inhoudingsplichtige gebruikmaken van de opting-in regeling.

Afschaffing jaarloonuitvraag

De jaarloonuitvraag heeft voor de Belastingdienst en UWV geen betekenis meer omdat de loonaangifteketen sterk is verbeterd. De mogelijkheid voor de Belastingdienst om een jaarloonuitvraag te doen wordt daarom afgeschaft. Met de afschaffing van de jaarloonuitvraag wordt op ICT-kosten bespaard.

Uitbreiding verlegging inhoudingsplicht

Voor concerns met Nederlandse en buitenlandse concernonderdelen wordt het altijd mogelijk de inhoudingsplicht te verleggen van een buitenlands naar een Nederlands concernonderdeel. Dat voorkomt dat het buitenlandse concernonderdeel relatief hoge kosten moet maken om een Nederlandse loonadministratie te voeren, als het in Nederland inhoudingsplichtig wordt. Tot op heden mag dat alleen als het Nederlandse concernonderdeel bemiddelt bij de tewerkstelling van een werknemer in Nederland. Die beperkende voorwaarde vervalt.

Let op!

Om de inhoudingsplicht te verleggen is een gezamenlijk verzoek van beide concernonderdelen nodig.

MAATREGELEN EIGEN WONING

Voor de eigen woning wordt een aantal beleidsbesluiten gecodificeerd.

Besluit vruchtgebruik

Ten eerste het besluit vruchtgebruik van 21 februari 2014. Per 2017 wordt in de wet opgenomen (vanaf 3.119a wet IB 2001) dat:

- dat een schuld waarvan de belastingplichtige op grond van krachtens erfrecht verkregen recht van vruchtgebruik* gehouden is de kosten of las-

ten te dragen wordt – mits aan overige voorwaarden is voldaan (waaronder de aflossingseis) – als eigenwoningsschuld aangemerkt, zodat recht bestaat op renteaftrek.

- dat de restschuldregeling van toepassing is – mits aan de overige voorwaarden is voldaan- op de vruchtgebruiker;
- als de vruchtgebruiker op het moment van overlijden van de erflater diens partner was:
 - blijft het aflossingsschema van de erflater van toepassing op de schuld waar het krachtens erfrecht gevestigde vruchtgebruik betrekking op heeft en;
 - is de schuld voor de vruchtgebruiker een bestaande eigen woningsschuld (een schuld van voor 1 januari 2013, waarvoor dus geen aflossingseis geldt).

** Waar vruchtgebruik wordt genoemd, wordt overeenkomstig ook een recht op bewoning of een recht van gebruik bedoeld.*

Besluit tijdsklemmen

Een van de voorwaarden om een vrijstelling te kunnen benutten bij het tot uitkering komen van een kapitaalverzekering eigen woning, een spaarrekening eigen woning, een beleggingsrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning is dat tenminste 15 of 20 jaar jaarlijks premie is ingelegd of bedragen zijn overgemaakt (de tijdsklem). In sommige situaties kunnen mensen daar niet aan voldoen.

In de wet worden nu de uitzonderingssituaties uit het besluit opgenomen en uitgebreid. Er kan daardoor vervroegd worden afgekocht:

- bij beëindiging partnerschap belastingplichtige;
- bij schuldhulpverlening;
- bij verkoop van de woning als op dat moment nog steeds of opnieuw een eigen woning ter beschikking staat;
- de lasten van zijn woning - binnen afzienbare tijd – niet meer kan voldoen.

Bij goedkoper gaan wonen blijft bovendien de oude vrijstelling gelden.

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

Rentemiddeling

Tot slot wordt ook het besluit gecodificeerd waarin de fiscale belemmeringen voor het aanbieden van rentemiddeling door banken worden weggenomen.

Verlenging aanslagtermijn schenking eigen woning

De laatste maatregel voor de eigen woning is van een andere aard. Op grond van het Belastingplan 2016 mag iedereen tussen 18 en 40 jaar per schenker eenmalig een schenking van maximaal € 100.000 vrijgesteld ontvangen. Op grond van de ervaringen met de regeling uit 2013/2014 wordt de termijn van voor het opleggen van een aanslag te kort gevonden. Vaak was niet tijdig duidelijk hoe de schenking was aangewend. De termijn voor het opleggen van een aanslag wordt om die reden met twee jaar verlengd tot vijf jaar.

Tip

Het is mogelijk deze vrijstelling verspreid over drie achtereenvolgende kalenderjaren te benutten.

Let op!

De toepassing van de verhoogde vrijstelling wordt beïnvloed als eventueel in een voorgaand jaar al een eenmalig verhoogde vrijstelling werd toegepast.

MAATREGELN VERMOGENDE PARTICULIEREN

Beleggen via flits-vbi minder aantrekkelijk

Onder de huidige regeling kan de belastingdruk op box 2-vermogen worden beperkt door vermogen waarop een aanmerkelijk belang (ab)-claim rust onder te brengen in een vrijgestelde beleggingsinstellingen (vbi). Box 3-heffing kan ontgaan worden door vermogen tijdelijk in box 2 te plaatsen, door te beleggen in een zogenoemde flits-vbi. Daarom stelt het kabinet de volgende maatregelen voor:

- er wordt voortaan in box 2 afgerekend over de positieve ab-claim als een lichaam waarin de belastingplichtige een ab heeft de vbi-status verkrijgt;
- het box 3-vermogen dat wordt ondergebracht in een vbi waarin de belastingplichtige een ab heeft, wordt belast in box 2, maar ook in box 3 als dit vermogen binnen 18 maanden weer terugkomt naar box 3.
- het percentage van het forfaitaire rendement uit een vbi wordt automatisch gekoppeld aan het voor dat jaar gel-

dende percentage van de hoogste schijf in box 3.

Om anticipatie op deze maatregel te voorkomen, wordt voorgesteld deze maatregelen met terugwerkende kracht tot en met 20 september 2016, 15.15 uur in werking te laten treden.

Let op!

Deze maatregelen gelden ook voor vermogen dat in een dergelijk buitenlandse beleggingslichaam wordt ondergebracht.

Tip

Er komt wel een tegenbewijsregel zodat geen dubbele belastingheffing plaatsvindt. De belastingplichtige moet dan aannemelijk kunnen maken dat er een zakelijke reden was om het vermogen binnen achttien maanden weer terug te halen naar box 3.

Toerekeningsstop alleen voor actieve APV

De toerekeningsstop in de regeling voor afgezonderde particulieren vermogens (APV's), zoals trusts, is bedoeld om dubbele belastingheffing te voorkomen. Maar in de praktijk wordt deze bepaling steeds meer als route gebruikt om toerekening aan de inbrenger van vermogen te voorkomen, terwijl in het buitenland effectief geen (winst)belasting is geheven. Het kabinet wil de toerekeningsstop om die reden alleen laten gelden voor APV's voor zover die een reële, actieve onderneming drijven. Het op relatief eenvoudige wijze opzoeken van de toerekeningsstop via een passieve APV die als houdstermaatschappij fungeert, biedt straks dus geen soelaas meer. Daarnaast worden in het Besluit ter voorkoming van dubbele belasting aanvullende voorkomingsregelingen opgenomen om bij de Nederlandse belastingheffing van de inbrenger rekening te houden met de daadwerkelijk in het buitenland betaalde belasting.

Let op!

Als voorwaarde voor de toepassing van de toerekeningsstop blijft dus nog steeds gelden dat de APV zelf in een naar Nederlandse maatstaven reële heffing naar de winst wordt betrokken (van ten minste 10% over een vergelijkbare grondslag).

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

Reparatie BOR-arrest klein indirect belang

Een indirect aanmerkelijk belang van een erfflater of schenker dat bij hem geen aanmerkelijk belang vormt (het belang is dus kleiner dan 5%), kan volgens de hoogste belastingrechter onder omstandigheden toch kwalificeren voor de bedrijfsopvolgingsfaciliteit (BOR) in de Successiewet. Dit is bijvoorbeeld het geval als het houden van dat belang past binnen de ondernemingsactiviteiten van de holding en het belang op grond van de regels van vermogensetikettering wordt gezien als een bedrijfsmiddel. Hierdoor worden naast ondernemingsvermogen dus ook beleggingsvermogen onder het bereik van de BOR en de doorschuifregelingen in de Wet inkomstenbelasting gebracht. Om deze ingrijpende gevolgen te repareren wil het kabinet in de wet opnemen dat indirecte belangen van 5% of minder in beginsel, net als directe belangen van 5% minder, niet onder de BOR vallen. In de Wet inkomstenbelasting worden indirecte belangen uitgesloten als ondernemingsvermogen voor de doorschuifregelingen en wordt met betrekking tot die belangen dus niet toegekomen aan de toepassing van de leer van de vermogensetikettering.

Let op!

De gevolgen van het arrest worden gerepareerd met terugwerkende kracht tot en met het tijdstip waarop deze wijzigingen bij persbericht bekend zijn gemaakt, dus tot en met 1 juli 2016, 0.00 uur.

MAATREGELEN INTERNATIONALE SITUATIES

Teruggaaf dividendbelasting

Naar aanleiding van een arrest van de Hoge Raad wordt de teruggaafregeling voor de dividendbelasting aangepast. Niet-ingezeten natuurlijke personen en niet-ingezeten lichamen met Nederlandse aandelen zullen onder voorwaarden kunnen verzoeken om een teruggaaf van ingehouden dividendbelasting. Die teruggaaf is mogelijk voor zover deze dividendbelasting hoger is dan de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting die verschuldigd zou zijn als de natuurlijke persoon of het lichaam inwoner van Nederland zou zijn geweest.

Let op!

De fiscus verleent geen teruggaaf van dividendbelasting als de natuurlijke persoon of het lichaam niet de uiteindelijke gerechtigde tot de opbrengst is.

Heffingsrecht over bestuurdersvergoeding

Belastingverdragen wijzen het heffingsrecht over beloningen van bestuurders en commissarissen van een vennootschap in de regel toe aan het land waar die vennootschap is gevestigd. Daarom wil het kabinet vastleggen dat Nederland de vergoeding voor buitenlands belastingplichtige bestuurders en commissarissen van in Nederland gevestigde vennootschappen volgens nationaal recht kan belasten, ongeacht of sprake is van winst uit onderneming, loon uit dienstbetrekking of resultaat uit overige werkzaamheden. Zo stelt het kabinet zeker dat Nederland het in verdragen aan Nederland toegewezen heffingsrecht op beloningen van bestuurders en commissarissen in alle gevallen kan benutten.

Intrekking Spaarrenterichtlijn

Met terugwerkende kracht tot 1 januari 2016 wordt de Nederlandse wet aangepast aan het intrekken van de Europese spaarrenterichtlijn. Als gevolg van deze aanpassing zal onder meer de Oostenrijkse bronbelasting op rente in beginsel geen voorheffing meer vormen voor de inkomstenbelasting. Echter op basis van overgangsrecht blijft de regeling zoals die luidde op 31 december 2015 voorlopig nog gelden ten aanzien van bronbelasting die is geheven over rentebetalingen die na 31 december 2015 zijn gedaan. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen ook bronheffingen van enkele landen buiten de EU worden aangewezenen als voorheffing. Bovendien moet bij wijze van overgangsrecht ook na 31 december 2015 worden voldaan aan verplichtingen op grond van de spaarrenterichtlijn die vóór 1 januari 2016 zijn ontstaan.

MAATREGELEN BTW EN ACCIJNZEN

Sneller vrijstelling van overdrachtsbelasting

Volgens het Hof van Justitie van de EU kan een terrein als bouwterrein in de zin van de Btw-richtlijn worden aangemerkt, wanneer uit een beoordeling van alle omstandigheden, mits ondersteund door objectieve gegevens, blijkt dat op de datum van levering het betrokken terrein daadwerkelijk bestemd was om te worden bebouwd. Daarbij speelt ook de intentie van de partijen een belangrijke rol. Het begrip terrein wordt in de Wet op de omzetbelasting beperkter uitgelegd. Voorgesteld wordt om btw-ondernemers op grond van het arrest van het Europese Hof de mogelijkheid te bieden rechtsreeks een beroep te doen op de ruimere definitie van een bouwterrein in de

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

Btw-richtlijn. In dat geval wordt in verband met de levering van het bouwterreinen btw in rekening gebracht en is de samenloopvrijstelling van overdrachtsbelasting van rechtswege van toepassing.

Tip

Aan de eis dat het bij een bouwterrein moet gaan om onbebouwde grond wordt ook voldaan, als de grond wordt geleverd waarop nog een gebouw staat. Maar dan moet de leverancier zich wel er toe hebben verbonden om dit gebouw in het kader van de levering volledig te slepen.

Personeels criterium voor sportvrijstelling vervalt

De uitzondering die geldt op de btw-vrijstelling voor diensten van niet-beogende watersportorganisaties, die personeel in dienst hebben voor het verrichten van werkzaamheden aan vaartuigen, is volgens het Europese Hof te strikt. Daarom komt die uitzondering op de vrijstelling te vervallen. Niet-beogende watersportorganisaties die personeel in dienst hebben voor de genoemde werkzaamheden kunnen zich voor alle nog niet definitief vaststaande aangiftetijdvakken op de uitspraak van het Europese Hof beroepen. Anderzijds is de btw-vrijstelling te ruim toegepast voor het ter beschikking stellen van lig- en bergplaatsen voor vaartuigen, voor zover deze plaatsen worden gebruikt voor vaartuigen voor recreatief gebruik. Dit wordt nu expliciet als uitzondering op de sportvrijstelling opgenomen.

Let op!

Zodra de niet-winstbeogende watersportorganisatie (weer) gebruik maakt van de btw-vrijstelling, verliest zij het recht op aftrek van btw op de kosten en investeringen die toe te rekenen zijn aan de vrijgestelde prestaties.

Btw-teruggaaf sneller en eenvoudiger

Het kabinet wil de teruggaafmogelijkheid van de al op aangifte voldane btw en milieubelasting bij oninbare vorderingen vereenvoudigen. Anders dan onder de huidige regeling verkrijgt de ondernemer uiterlijk één jaar na het opeisbaar worden van zijn vordering recht op teruggaaf. Daarnaast hoeft niet langer een separaat teruggaafverzoek ingediend te worden, maar kan het bedrag van de teruggaaf in mindering worden gebracht op de periodieke aangifte voor de btw of milieubelasting. Betaalt de ondernemer een vordering die eerder als oninbaar is aangemerkt op een later tijdstip alsnog? Dan moet de eerder op de aangifte

in mindering gebrachte btw of milieubelasting opnieuw op aangifte worden voldaan. De voorgestelde teruggaafregeling geldt overigens ook als een vordering wordt overgedragen aan een andere onderneming, zoals een factormaatschappij.

Let op!

Voor de afnemer wordt de termijn waarna bij niet-betaling de eerder in aftrek gebrachte btw moet worden gecorrigeerd, teruggebracht van twee naar één jaar. Dit is in lijn met de termijn van één jaar waarna recht op teruggaaf ontstaat bij de ondernemer die het goed of de dienst heeft geleverd.

Aanpassing wijnaccijnzen en accijnscontroles

De in de Wet UFM 2013 opgenomen wijncijnstarieven worden gecorrigeerd. Daarnaast wordt de huidige teruggaafregeling voor biobrandstoffen in de Wet op de accijns uitgebreid met hernieuwbare brandstoffen, zoals hernieuwbare methanol. Tevens stelt het kabinet voor in de Wet op de accijns een bepaling op te nemen om de benodigde apparatuur of dieren te mogen gebruiken bij controles. Daarvoor is niet langer de toestemming van de belanghebbende nodig.

Vereenvoudiging accijnzen

De structuur en tarifiering van de accijns op tabaksproducten en de regelgeving om voorraadvorming voorafgaand aan de ingangsdatum van tariefverhogingen tegen te gaan, wordt aangepast. Zo wil het kabinet voor rooktabak de ad-valoremaccijns laten vervallen. Verder mogen nog tot de eerste dag van de tweede kalendermaand na de kalendermaand van inwerkingtreding van nieuwe accijnstarieven, door fabrikanten en groothandelaren sigaretten en rooktabak die zijn voorzien van oude accijnszegels (en waarover dus al accijns is betaald) worden verkocht en afgeleverd aan de detailhandel. Dit betreft de anti-voorraadvormingsbepaling.

Let op!

De anti-voorraadvormingsbepaling zal niet van toepassing zijn op sigaren en pijptabak.

FISCALE PENSIOENMAATREGELEN

Afschaffing pensioen in eigen beheer

Naast het Belastingplan 2017 heeft de regering op Prinsjesdag een belangrijk wetsvoorstel ingediend dat een einde maakt aan het 'pensioen in eigen beheer'.

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

Met ingang van 2017 is het voor een directeur-grotoaandehouder ('DGA') niet meer mogelijk pensioen in eigen beheer op te bouwen. Ook mag binnen een bestaande regeling geen toevoeging aan de pensioenvoorziening meer plaatsvinden, behoudens eventuele indexatie van de verplichting. Naar schatting 140.000 DGA's hebben een dergelijke regeling.

De directeur-grotoaandehouder met een bestaande pensioenregeling in eigen beheer krijgt drie mogelijkheden. De bestaande regeling kan blijven bestaan, het pensioen kan worden afgekocht of de bestaande pensioenvoorziening kan worden omgezet in een zogeheten Oudedagsverplichting (ODV). Blijft de regeling in stand, dan wordt de pensioenvoorziening 'bevroren', en blijven de regels zoals die voorheen golden van kracht: op de overeengekomen datum gaan de uitkeringen in en daarop wordt loonheffing ingehouden.

Overige fiscale pensioenmaatregelen

Het wetsvoorstel bevat nog een aantal maatregelen die niet zien op pensioen in eigen beheer. Zo is het in de toekomst niet meer noodzakelijk een pensioen actuariel te herrekenen wanneer dit ingaat voor het bereiken van de 67-jarige leeftijd, namelijk op de eerste dag van de maand waarin men 67 wordt. Dit scheelt administratieve lasten voor pensioenuitvoerders. De eis dat een pensioenuitkering niet mag uitgaan boven 100% van het laatstverdiende pensioengevend loon, die in de praktijk nauwelijks nut heeft, vervalt. Ook de eis dat pensioen alleen later dan de pensioenleeftijd mag ingaan als men in de tussentijd in dienst blijft, vervalt. Hierdoor zijn werknemers vrijer in de keuze van de ingangsdatum van het pensioen, zolang het pensioen maar ingaat uiterlijk vijf jaar nadat men de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Tot slot maakt het kabinet het weer mogelijk een nabestaandenoverbruggingspensioen voor halfwezen op te bouwen.

OVERIGE MAATREGELEN

Einde aftrek onderhoud monumenten

De regeling die particuliere eigenaren van rijksmonumenten in staat stelt kosten van onderhoud fiscaal in aftrek te brengen, wordt per 2017 beëindigd. Eigenaren van rijksmonumenten die reeds onomkeerbare financiële verplichtingen zijn aangegaan worden tegemoet gekomen met een niet-fiscale overgangsregeling voor 2017 en 2018 ter waarde van € 32 miljoen per jaar.

Vanaf 2019 zal hetzelfde jaarlijkse bedrag structureel worden ingezet binnen een herijkt financieringsstelsel voor monumentenzorg.

Tip

Voor grootschalige ingrepen zijn ook andere faciliteiten beschikbaar, zoals het provinciale restauratiebudget van jaarlijks € 20 miljoen en laagrentende leningen via het Nationaal Restauratiefonds.

Aftrek scholingsuitgaven verdwijnt

De kostenaftrek voor opleiding of studie gericht op een (toekomstig) beroep zonder recht op studiefinanciering, wordt stopgezet vanaf 2018. Via de niet-fiscale uitgavenregeling die hiervoor in de plaats moet komen, zal in van 2018 tot 2022 jaarlijks € 90,8 miljoen en daarna structureel € 112 miljoen worden ingezet in de vorm van scholingsvouchers. De doelgroep voor deze regeling zal bestaan uit mensen die minder snel geneigd zijn scholing te volgen en waarbij het maatschappelijk belang van scholingsdeelname groot is.

Exportheffing afvalstoffenbelasting 0%

Met ingang van 1 juli 2015 was afvalstoffenbelasting mede verschuldigd voor het verkrijgen van toestemming tot overbrenging van afvalstoffen uit Nederland om deze in het buitenland te laten verbranden. Deze exportheffing bleek Europeesrechtelijk echter niet houdbaar. Vooruitlopend op wetgeving is daarom in maart 2016 bij beleidsbesluit de exportheffing op nihil gesteld, met terugwerkende kracht tot 1 juli 2015. Met het Belastingplan 2017 wordt dit opgenomen in de wet.

Let op!

Ter compensatie van het wegvallen van de exportheffing, wordt het tarief van de afvalstoffenbelasting voor storingen en verbranden met ingang van 2017 verhoogd van € 13,07 naar € 14,22 per 1.000 kilogram.

Invorderingsregelgeving gestroomlijnd

Voor toeslagen geldt momenteel een ander invorderingsregime dan voor belastingen, wat in de praktijk knelpunten oplevert. De invordering voor belastingen en toeslagen wordt daarom gestroomlijnd door het regime voor belastingen zoals vastgelegd in de Invorderingswet 1990 (grotendeels) van toepassing te verklaren op toeslagen. Dit heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat bepaalde mensen met een resterende toeslagschuld onder voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor kwijtschelding.

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

Het is het streven om de wijzigingen in werking te laten treden op 1 januari 2019.

Dagaangifte kolenbelasting vervalt

Voor de uitslag of invoer van kolen wordt kolenbelasting geheven. Ter zake van de uitslag wordt de belasting verschuldigd op het tijdstip van de uitslag en moet de belasting uiterlijk op de dag daarna op aangifte zijn voldaan. Aangezien belastingplichtigen in de praktijk zelden dagaangifte doen, schaft het kabinet de dagaangifte voor de kolenbelasting af.

Let op!

Afschaffing van de dagaangifte betekent niet dat de betrokkene voortaan elke maand of kwartaal aangifte moet doen. Pas na afloop van het tijdvak waarin sprake is geweest van uitslag, moet de belasting op aangifte worden voldaan.

Bezwaar teruggaaf energiebelasting weer mogelijk

Met ingang van 1 januari 2016 is een teruggaafregeling ingevoerd in de energiebelasting voor aardgas dat is geleverd om te worden gebruikt als brandstof voor vaartuigen op communautaire wateren (met inbegrip van de visserij). Omdat toen is vergeten om gelijk vast te leggen dat de beslissing op het teruggaafverzoek wordt genomen bij een voor bezwaar vatbare beschikking, wordt dit alsnog rechtgezet met terugwerkende kracht tot 1 januari 2016.

Fatale termijn voor herziening voorschot en vaststelling toeslag

In juni 2016 is in rechtspraak bepaald dat de bevoegdheid van de Belastingdienst om een voorschot bij een herziening te verlagen, vervalt zodra vijf jaar zijn verstreken sinds het einde van het berekeningsjaar. Deze termijn geldt volgens deze uitspraak ook als de Belastingdienst een tegemoetkoming op een lager bedrag wil stellen dan het verleende voorschot. In de wet wordt deze fatale termijn ten aanzien van de herziening van een voorschot en de vaststelling van de tegemoetkoming daarom vastgelegd.

Tip

Vaststelling van de tegemoetkoming op een hoger bedrag dan het verleende voorschot blijft wel mogelijk. Ook bij herziening van een voorschot blijft verhoging mogelijk.

Afzien verlenen voorschot wordt keuze

De wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit bevat verschillende maatregelen om fraude- en invorderingsrisico's tegen te gaan in verband met de voorschotsystematiek van toeslagen die vallen onder de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. De maatregel die betrekking heeft op het niet verlenen van een voorschot als de aanvrager van de toeslag (of zijn partner of medebewoner) een vergrijp heeft begaan waarvoor een bestuurlijke boete is opgelegd of een soortgelijk misdrijf waarvoor een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, is nog niet in werking getreden. Het kabinet kiest ervoor deze maatregel nog aan te passen en vorm te geven als een bevoegdheid, zodat de Belastingdienst niet meer verplicht is om af te zien van het verlenen van een voorschot maar de mogelijkheid heeft in bepaalde gevallen toch een voorschot te verlenen.

Fiscus gaat toeslaginformatie delen

Op grond van de bestaande geheimhoudingsplicht kan de Belastingdienst gegevens die relevant kunnen zijn voor andere bestuursorganen, alleen verstrekken als een wettelijk voorschrift dat verplicht. Het kabinet voegt daarom een bepaling aan de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen toe die een grondslag biedt voor gegevensverstrekking aan bestuursorganen waarmee op basis van een convenant wordt samengewerkt. Een voorbeeld daarvan is het Financieel Expertise Centrum waar informatie-uitwisseling plaatsvindt ten aanzien van bestrijding van terrorismefinanciering.

Overzicht gewijzigde heffingskortingen

Hierin zijn alleen de wijzigingen in heffingskortingen opgenomen zoals voorgesteld in het belastingplan 2017.

Heffingskortingen	2016 (€)	2017 (€)
Algemene heffingskorting maximaal (< AOW-leeftijd)	2242	2254
Arbeidskorting max.	3103	3223
Ouderenkorting max.	1187	1292

Lager tarief zelfstandige laadpalen

Voor elektriciteit geleverd aan laadpalen met een zelfstandige aansluiting stelt het kabinet voor om over de eerste 10.000 kWh de startschijf over te slaan en direct het lagere tarief van de tweede schijf te rekenen. Daarmee geldt over de eerste 50.000 kWh één en hetzelfde tarief.

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

Het tarief in de tweede schijf bedraagt op dit moment 4,996 cent per kWh en ligt daarmee ongeveer de helft lager dan het reguliere tarief in de eerste schijf van 10,07 cent per kWh. Dit komt neer op een voordeel van 1 à 2 euro per volle accu. Het verlaagde tarief zal vier jaar van toepassing zijn, van 2017 tot en met 2020. Verder stelt het kabinet voor om het tarief voor de elektriciteit voor laadpalen met een zelfstandige aansluiting op het distributienet in de Wet opslag duurzame energie voor de periode van 2017 tot en met 2020 op nihil te stellen.

EERDER AANGEKONDIGDE MAATREGELEN PER 2017

Loonkostenvoordeel LIV's

Op basis van de Wet tegemoetkomingen loondomein profiteren werkgevers die werknemers in dienst hebben met een relatief laag loon (LIV's) per 1 januari 2017 van een loonkostenvoordeel. Het gaat om substantiële banen van ten minste 1248 uur op jaarbasis.

Huidige en nieuwe tegemoetkomingen		
Doelgroep	Huidige premiekorting	Nieuwe maximum tegemoetkoming
100 - 110% WML (LIV)	-	€ 2.000
110 - 120% WML (LIV)	-	€ 1.000
Ouderen 56+	€ 7.000	€ 6.000
Arbeidsgehandicapten	€ 7.000	€ 6.000
Banenafpraak	divers	€ 2.000

Tip

In 2017 is samenloop tussen de huidige premiekortingen en het LIV mogelijk. De werkgever kan voor een werknemer die kwalificeert voor een premiekorting en het LIV beide tegemoetkomingen ontvangen.

Nieuwe heffingssystematiek in box 3

Onder de huidige regeling wordt de belasting in box 3 van de inkomstenbelasting berekend aan de hand van een vast forfaitair rendement van 4%. Vanaf 2017 wordt het forfaitaire rendement gebaseerd op de gemiddelde verdeling van het box 3-vermogen over spaargeld en beleggingen (de vermogensmix) in combinatie met een in het verleden in de markt gerealiseerd rendement op beide componenten.

Het vermogen van elke belastingplichtige wordt verdeeld over drie schijven. Per schijf geldt een gemiddelde vermogensmix die gebaseerd is op de feitelijke gegevens uit alle belastingaangiften over het kalenderjaar 2012. De vermogensmix zal achteraf worden geëvalueerd om te beoordelen of deze nog aansluit bij de realiteit of aanpassing behoeft. Vervolgens wordt op basis van werkelijk gerealiseerde marktrendementen in het verleden een gemiddeld rendement toegerekend aan het spaardeel (1,63%) en het beleggingsdeel (5,5%) in de vermogensmix. Na vermenigvuldiging met het tarief van 30 komt men uit op het te betalen belasting in box 3.

Let op!

Voor buitenlandse belastingplichtigen met een bepaald box 3-vermogen in Nederland zal hetzelfde forfaitaire rendement worden toegepast als voor binnenlandse belastingplichtigen met een even groot box 3-vermogen.

Heffingsvrij vermogen stijgt naar € 25.000

Het heffingsvrije vermogen van € 24.437 (bedrag 2016) gaat met ingang van 1 januari 2017 omhoog naar € 25.000 per persoon. Fiscale partners mogen net als nu kiezen hoe zij het gezamenlijke box 3-vermogen na aftrek van tweemaal het heffingsvrije vermogen onderling verdelen. Als men geen keuze maakt, wordt bij beide partners automatisch de helft van de grondslag in aanmerking genomen. Anders dan nu, kan de verdeling van de grondslag vanaf 2017 wel invloed hebben op de belastingdruk in box 3, namelijk wanneer een schijfgrens wordt overschreden.

Let op!

Een 50:50-toerekening is altijd voordelig voor de belastingdruk in box 3 als partners met de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen een schijfgrens overschrijden.

Veranderingen autobelasting

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet uitwerking Autobrief II bestaan er per 1 januari 2017 nog drie bijtellingstarieven: een 4%-tarief voor elektrische auto's, een standaardtarief van 22% en een 35%-tarief voor auto's van 35 jaar of ouder. De motorrijtuigenbelasting gaat met 2% omlaag. Elektrische auto's zijn nog tot en met 2020 vrijgesteld van MRB en plug-in hybrides blijven gedurende die periode onder het halftarief vallen.

PRINSJESDAGSPECIAL-BELASTINGPLAN 2017

De belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM) wordt tussen 2017 en 2020 stapsgewijs afgebouwd met 14,7%. De elektrische auto blijft tot en met 2020 BPM-vrij. Voor plug-in hybrides geldt dat een CO₂-uitstoot van 30 gram/km of meer leidt tot BPM-heffing.

Let op!

De nieuwe bijtellingspercentages gelden alleen voor contracten vanaf 2017 worden gesloten. Voor auto's van vóór 2017 blijft gedurende 60 maanden vanaf de tenaamstelling de huidige bijtellingspercentage gelden.

UITGELICHT:

AFSCHAFFING PENSIOEN IN EIGEN BEHEER

Naast het Belastingplan 2017 heeft de regering op Prinsjesdag een belangrijk wetsvoorstel ingediend dat een einde maakt aan het 'pensioen in eigen beheer'. Met ingang van 2017 is het voor een directeur-groootaandeelhouder ('DGA') niet meer mogelijk pensioen in eigen beheer op te bouwen. Ook mag binnen een bestaande regeling geen toevoeging aan de pensioenvoorziening meer plaatsvinden, behoudens eventuele indexatie van de verplichting. Naar schatting 140.000 DGA's hebben een dergelijke regeling.

De directeur-groootaandeelhouder met een bestaande pensioenregeling in eigen beheer krijgt drie mogelijkheden. De bestaande regeling kan blijven bestaan, het pensioen kan worden afgekocht of de bestaande pensioenvoorziening kan worden omgezet in een zogeheten Oudedagsverplichting (ODV). Blijft de regeling in stand, dan wordt de pensioenvoorziening 'bevroren', en blijven de regels zoals die voorheen golden van kracht: op de overeengekomen datum gaan de uitkeringen in en daarop wordt loonheffing ingehouden.

Let op!

Het ongewijzigd laten van een bestaande pensioenvoorziening is meestal niet gunstig. Vaak is het verschil tussen de fiscale waarde en de 'commerciële' waarde zo groot, dat de mogelijkheid om dividend uit te keren beperkt is. Het wetsvoorstel biedt een gunstige regeling om van die 'klem' af te komen.

Afkopen of omzetten in ODV

Wie gebruik maakt van de regeling voor afkoop van de pensioenregeling of omzetting in een Oudedagsverplichting, hoeft geen loon- en inkomstenbelasting te betalen over het verschil tussen de commerciële en de fiscale waarde. Ook betaalt hij niet de 'revisierente', die normaal gesproken wel verschuldigd zou zijn. De ODV is een soort spaarrekening bij de eigen BV. De DGA betaalt geen belasting over het tegoed, maar wel over de uitkeringen. Bij gehele afkoop betaalt de DGA direct inkomstenbelasting over de afkoopwaarde, verminderd met een korting. In 2017 bedraagt de korting 34,5%. Belangrijk verschil is dus dat een DGA bij afkoop weliswaar eerder belasting betaalt, maar in beginsel wel over een veel lager bedrag.

Tip

Of afkoop of omzetting voordeliger is, hangt af van een aantal factoren, waaronder leeftijd en vermogen in box 3. Omzetting heeft bovendien een liquiditeitsvoordeel: er hoeft niet direct te worden afgerekend. Het lijkt erop dat in de meeste gevallen omzetting in een oudedagsvoorziening het voordeligst is.

Toestemming partner

Uiteraard gelden voorwaarden voor gebruikmaking van de afkoop- of omzettingsoptie. De wetgever vindt het bijvoorbeeld belangrijk dat de belangen van de partner niet uit het oog worden verloren. De partner zou immers (indirect) aanspraken kunnen verliezen, bijvoorbeeld doordat hij of zij geen ouderdomspensioen meer ontvangt. Daarom is het verplicht dat de partner schriftelijk akkoord gaat met afkoop of omzetting en eventueel compensatie krijgt voor het verlies van aanspraken.